

76 năm Thanh niên xung phong: Tiếp nối truyền thống xung kích trong kỷ nguyên mới

07:53 15/07/2026

Trải qua 76 năm xây dựng, chiến đấu và trưởng thành (15/7/1950 - 15/7/2026), lực lượng Thanh niên xung phong Việt Nam đã trở thành biểu tượng của lòng yêu nước, tinh thần dấn thân và ý chí cống hiến của tuổi trẻ Việt Nam. Không chỉ góp phần làm nên những thắng lợi vẻ vang trong các cuộc kháng chiến, bảo vệ biên giới, thực hiện nghĩa vụ quốc tế và xây dựng đất nước sau chiến tranh, các thế hệ Thanh niên xung phong còn để lại một di sản tinh thần quý báu.

Trong giai đoạn phát triển mới, việc gìn giữ, phát huy những giá trị ấy tiếp tục là nhiệm vụ quan trọng, góp phần bồi đắp lý tưởng, khơi dậy khát vọng cống hiến của thế hệ trẻ.

Từ những cung đường lịch sử đến di sản tinh thần của dân tộc

Thanh niên xung phong Thành phố Hồ Chí Minh hăng hái lên đường đi xây dựng vùng kinh tế mới, ngày 28/3/1976. Ảnh: Tư liệu/TTXVN phát

Ngày 15/7/1950, theo chủ trương của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đội Thanh niên xung phong công tác Trung ương đầu tiên được thành lập tại núi Hồng (Đại Từ, Thái Nguyên). Từ đó, lực lượng Thanh niên xung phong đã có mặt trên hầu khắp các chiến trường, những tuyến đường huyết mạch và trọng điểm giao thông ác liệt trong hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ.

Không chỉ góp phần bảo đảm hậu cần, mở đường, vận chuyển lương thực, vũ khí, rà phá bom mìn, cứu chữa thương binh và phục vụ chiến đấu, lực lượng thanh niên xung phong còn tiếp tục tham gia bảo vệ biên giới phía Bắc, biên giới Tây Nam, làm nhiệm vụ quốc tế, khắc phục hậu quả chiến tranh, xây dựng các vùng kinh tế mới, mở đường, phát triển kết cấu hạ tầng và tham gia nhiều nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội sau ngày đất nước thống nhất.

Trong suốt quá trình ấy, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn dành sự quan tâm đặc biệt đối với lực lượng thanh niên xung phong. Những lần Người đến thăm, động viên, những lời căn dặn về tinh thần vượt khó, ý chí cống hiến và trách nhiệm với Tổ quốc đã trở thành hành trang tinh thần của nhiều thế hệ thanh niên xung phong.

Theo Chủ tịch Trung ương Hội Cựu Thanh niên xung phong Việt Nam Vũ Trọng Kim, giá trị lớn nhất các thế hệ thanh niên xung phong để lại không chỉ là những chiến công hay phần thưởng cao quý, còn là lòng yêu nước, tinh thần dấn thân, ý chí vượt khó, kỷ luật, đoàn kết và sẵn sàng hy sinh vì lợi ích của dân tộc. Đó là những giá trị không bị giới hạn bởi thời gian mà vẫn tiếp tục soi sáng con đường cống hiến của tuổi trẻ Việt Nam hôm nay.

ội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh lần đầu tiên tổ chức Đội hình tình nguyện Du học sinh tham gia các hoạt động vì cộng đồng tại xã đảo Thạnh An. Ảnh: Trung Tuyển/TTXVN

Sự quan tâm của Đảng, Nhà nước đối với lực lượng thanh niên xung phong được thể hiện xuyên suốt trong nhiều giai đoạn lịch sử. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm từng khẳng định: "Những tổn động về chính sách đối với cựu thanh niên xung phong cần được tập trung giải quyết; đây là trách nhiệm, là sự tri ân của Đảng, Nhà nước đối với những người đã cống hiến, hy sinh vì Tổ quốc; Thanh niên xung phong là biểu tượng sáng ngời của thế hệ trẻ, là lực lượng anh hùng của dân tộc Việt Nam anh hùng. Các cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội cần tiếp tục quan tâm chăm lo đời sống vật chất, tinh thần, bảo đảm đầy đủ chế độ, chính sách đối với cựu thanh niên xung phong, không để những người có công bị thiệt thòi. Ở đâu có cựu thanh niên xung phong, ở đó có tổ chức Hội; ở đâu có tổ chức Hội, ở đó có hoạt động nghĩa tình đồng đội...". Đây vừa là sự ghi nhận đối với những cống hiến của lực lượng thanh niên xung phong, vừa là định hướng quan trọng đối với hoạt động của Hội Cựu Thanh niên xung phong Việt Nam trong giai đoạn mới.

Tiếp lửa cho thế hệ trẻ trong thời kỳ mới

Theo ông Vũ Trọng Kim, đất nước đang bước vào giai đoạn phát triển mới với yêu cầu ngày càng cao về khoa học - công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số và hội nhập quốc tế. Thanh niên hôm nay có nhiều cơ hội để phát triển nhưng cũng đối mặt với không ít thách thức từ sự bùng nổ của công nghệ số, trí tuệ nhân tạo và mạng xã hội.

Chủ tịch Hội Cựu Thanh niên xung phong cho rằng, tinh thần thanh niên xung phong không chỉ thuộc về lịch sử, cần tiếp tục được phát huy trên những "mặt trận" mới của phát triển đất nước. Nếu trước đây tinh thần xung phong được thể hiện trên những tuyến đường bom đạn thì hôm nay được thể hiện bằng tinh thần tiên phong trong học tập, nghiên cứu khoa học, làm chủ công nghệ, đổi mới sáng tạo, khởi nghiệp và hội nhập quốc tế.

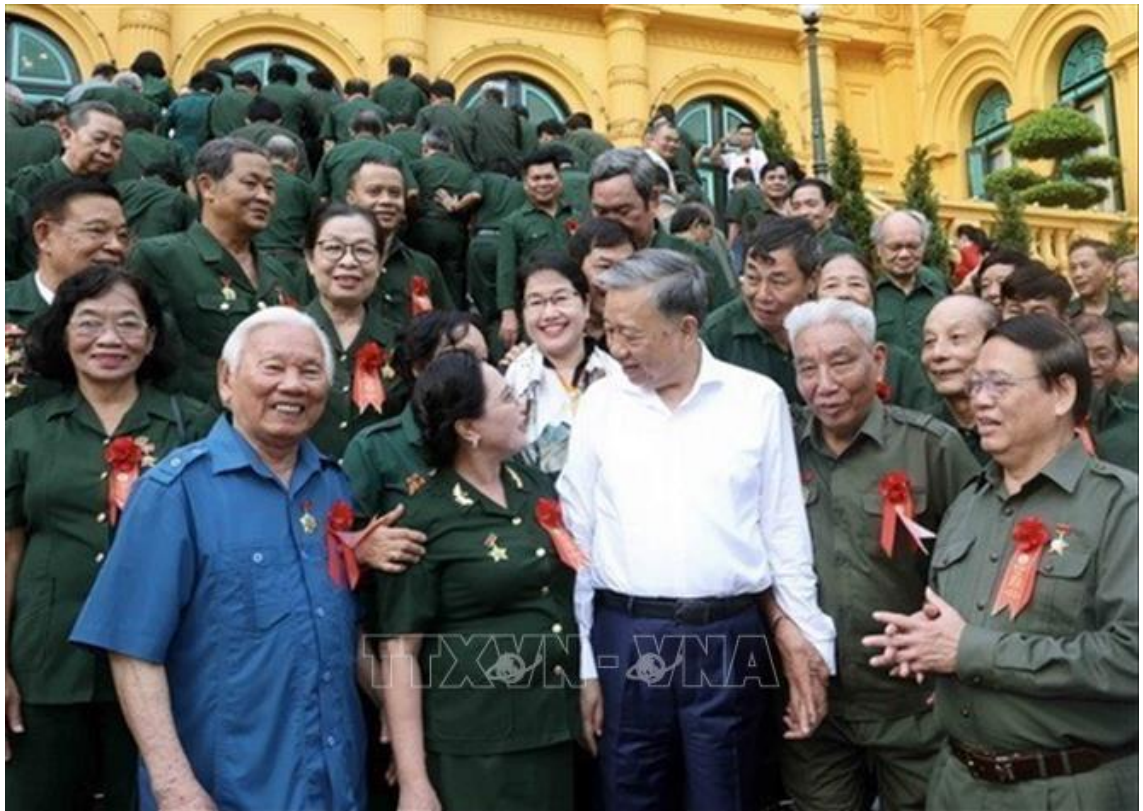
Ông Vũ Trọng Kim, Chủ tịch Hội Cựu thanh niên xung phong Việt Nam phát biểu tại một Hội nghị. Ảnh: Minh Đức/TTXVN

Để làm được điều đó, công tác giáo dục truyền thống cần tiếp tục được đổi mới. Bên cạnh việc gặp gỡ nhân chứng lịch sử, kể những câu chuyện về một thời "hoa lửa", cần quan tâm hơn đến việc bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị các di tích lịch sử, các "địa chỉ đỏ" gắn với lực lượng thanh niên xung phong. Đây không chỉ là nơi lưu giữ ký ức lịch sử mà còn là không gian giáo dục trực quan, góp phần bồi đắp lòng yêu nước, lý tưởng cách mạng và trách nhiệm công dân cho thế hệ trẻ.

Sáu tháng đầu năm 2026, các cấp Hội đã phối hợp tổ chức nhiều hoạt động giáo dục truyền thống gắn với các ngày lễ lớn của đất nước; phối hợp với Trung ương Đoàn tổ chức tọa đàm, mít tinh kỷ niệm 75 năm Ngày Bác Hồ đến thăm và tặng thư cho thanh niên xung phong tại Khu di tích lịch sử Nà Tu (Thái Nguyên); đồng thời tăng cường tuyên truyền trên các kênh thông tin của Hội, góp phần lan tỏa những giá trị truyền thống tới hội viên và thanh thiếu niên.

Song song với công tác giáo dục truyền thống, Hội tiếp tục triển khai sâu rộng cuộc vận động "Cựu Thanh niên xung phong nêu gương sáng học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh". Cuộc vận động đã trở thành nội dung xuyên suốt trong hoạt động của các cấp Hội, góp phần xây dựng hình ảnh người cựu thanh niên xung phong mẫu mực, tiếp tục cống hiến cho cộng đồng bằng những việc làm thiết thực. Nhiều hội viên được Trung ương Hội trao tặng "Huy hiệu Cựu Thanh niên xung phong làm theo lời Bác", đồng thời tích cực hưởng ứng các phong trào do Đảng, Nhà nước và Mặt trận Tổ quốc Việt

Nam phát động.

Chiều 15/7/2024, tại Phủ Chủ tịch, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm gặp mặt thân mật Đoàn đại biểu Hội Cựu thanh niên xung phong nhân kỷ niệm 74 năm Ngày truyền thống (15/7/1950 - 15/7/2024).

Ảnh: Nhan Sáng/TTXVN

Hội cũng duy trì hiệu quả hai phong trào lớn là "Vì nghĩa tình đồng đội, mỗi cựu thanh niên xung phong làm nhiều việc tốt" và "Cựu thanh niên xung phong làm kinh tế giỏi vì nghĩa tình đồng đội". Với phương châm "Khó giúp, ốm thăm, thọ mừng, chết viếng", các cấp Hội đã tạo nên sự gắn kết chặt chẽ giữa hội viên và tổ chức, lan tỏa tinh thần sẻ chia trong cộng đồng. Chỉ trong 6 tháng đầu năm 2026, Trung ương Hội và các địa phương đã trao hơn 59.000 phần quà cho hội viên có hoàn cảnh khó khăn; hỗ trợ xây mới 56 căn nhà, sửa chữa 12 căn nhà cho cựu thanh niên xung phong; đồng thời tổ chức nhiều hoạt động khám bệnh, cấp thuốc miễn phí, mừng thọ, thăm hỏi, tri ân gia đình chính sách.

Bên cạnh chăm lo đời sống hội viên, Hội tiếp tục phối hợp với các bộ, ngành và địa phương tham gia giải quyết chế độ, chính sách đối với cựu thanh niên xung phong. Đã có hàng chục trường hợp được giải quyết chế độ trợ cấp, mai táng phí; hơn 4.000 hồ sơ đề nghị tặng, truy tặng Huy chương Thanh niên xung phong về vang được hoàn thiện. Tuy nhiên, việc xác lập hồ sơ vẫn còn gặp nhiều khó khăn do nhiều trường hợp không còn giấy tờ gốc. Đây cũng là một trong những vấn đề Hội tiếp tục kiến nghị các cơ quan chức năng quan tâm tháo gỡ nhằm bảo đảm quyền lợi chính đáng cho cựu thanh niên xung phong.

Theo thống kê, hiện cả nước có hơn 400.000 hội viên cựu thanh niên xung phong với tổ chức Hội ở hàng nghìn xã, phường, đặc khu. Thực hiện sắp xếp theo mô hình chính quyền địa phương hai cấp, các cấp Hội duy trì hoạt động ổn định, tiếp tục kết nạp hội viên mới, chuẩn bị cho Đại hội Hội Cựu Thanh niên xung phong các cấp tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc Hội Cựu Thanh niên xung phong Việt Nam lần thứ V, nhiệm kỳ 2026-2031.

Các tình nguyện viên thể hiện tinh thần quyết tâm tỏa đến với mọi miền của Tổ quốc, ghi dấu ấn của tuổi trẻ Thủ đô với các hoạt động tình nguyện ý nghĩa trong mùa hè 2026. Ảnh: Minh Đức/TTXVN

Hướng tới Đại hội lần thứ V, Hội xác định phương châm hành động: "Danh dự là trên hết - Đoàn kết là sức mạnh - Vì nghĩa tình đồng đội - Vì xã hội phát triển". Trên tinh thần đó, Hội tiếp tục xây dựng đội ngũ cựu thanh niên xung phong nêu gương về đức - trí - dũng, phát huy truyền thống cách mạng, tích cực tham gia các phong trào thi đua yêu nước, đóng góp vào sự phát triển của từng địa phương, cơ quan, đơn vị và cộng đồng dân cư.

Đại tướng Võ Nguyên Giáp từng khẳng định: "Tôi coi Thanh niên xung phong như Bộ đội vì trong phẩm chất Thanh niên xung phong có phẩm chất Bộ đội Cụ Hồ". Lời đánh giá ấy không chỉ ghi nhận những cống hiến to lớn của lực lượng thanh niên xung phong trong lịch sử mà còn nhắc nhở các thế hệ hôm nay tiếp tục giữ gìn và phát huy những phẩm chất cao đẹp ấy.

Sau 76 năm, lực lượng Thanh niên xung phong đã hoàn thành xuất sắc sứ mệnh lịch sử trong chiến tranh và tiếp tục đóng góp tích cực vào sự nghiệp xây dựng

đất nước trong thời bình. Những giá trị về lòng yêu nước, tinh thần xung kích, ý chí vượt khó, nghĩa tình đồng đội và khát vọng cống hiến vẫn được tiếp nối qua nhiều thế hệ, trở thành nguồn động lực để tuổi trẻ Việt Nam hôm nay vững bước trên những mặt trận mới, góp phần xây dựng đất nước phát triển nhanh, bền vững, hùng cường và phồn vinh.

Theo TTXVN